

Nyhedsbrev nr. 5/2013

Arbejdsmiljøklagenævnet har i maj måned 2013 truffet følgende afgørelser af almen eller principiel interesse.

Afgørelserne vil kunne læses i deres helhed i Retsinformation.

Nyhed: [Klik på nyhedsbrevets link \(Sagens journalnummer eller nyhedsbrevets indholdsfortegnelse\)](#) for at få direkte adgang til den enkelte afgørelse.

Bemærk: Søgefunktionen er dog først aktiv, når de enkelte afgørelser er frigivet i Retsinformation.

Afgørelserne kan også søges i Retsinformation under udvidet søgning af afgørelser ved at anvende sagens journalnummer, der er givet i parentes (70.....).

Indholdsfortegnelse:

Lov om arbejdsmiljø	1
Sag nr. 1 Hjemvisning af sag om forsvarlig anvendelse af en maskine.....	1
Sag nr. 2 Påbud om at standse arbejde på et tag på grund af fare.....	2
Sag nr. 3 Påbud om at standse en praktikants arbejde på et tag	3
Sag nr. 4 Påbud om at udføre ultralydsscanning forsvarligt.....	4

Lov om arbejdsmiljø

Sag nr. 1 Hjemvisning af sag om forsvarlig anvendelse af en maskine

Arbejdsmiljøklagenævnet hjemviste et påbud om at sikre forsvarlig anvendelse af et maskinanlæg med transportruller, idet Arbejdstilsynet ikke havde dokumenteret, hvori klemningsfaren bestod, herunder oplysninger om transportrullernes indbyrdes afstand, særlige farlighed, afstanden ind til fareområdet og muligheden for at nå farlige bevægelige maskindele.

Arbejdstilsynet konstaterede i forbindelse med et tilsynsbesøg på en virksomhed, at der var en åbning ned til roterende transportruller på et maskinanlæg, og at der var monteret et net over transportrullerne, men at det ikke dækkede i hele længden.

Arbejdstilsynet fik ved tilsynsbesøget oplyst, at virksomheden selv havde monteret nettet, for at små plader ikke skulle falde ned mellem transportrullerne.

Arbejdstilsynet gav virksomheden påbud om at sikre, at anvendelsen af maskinanlægget kunne ske sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, idet Arbejdstilsynet vurderede, at det var muligt at komme i klemme ved de roterende transportruller og derved komme til skade.

Regler

Det fremgår af § 45, i arbejdsmiljøloven, at maskiner, maskindele, apparater, redskaber og andre tekniske hjælpemidler skal være indrettet og skal anvendes således, at de sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarlige.

Anerkendte normer og standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning, skal følges.

Det fremgår af § 4, i bekendtgørelsen om anvendelse af tekniske hjælpemidler, at anvendelsen af et tekniske hjælpemiddel skal ske på en sikkerheds- og sundhedsmæssig fuldt forsvarlig måde.

Afgørelse

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævnet hjemviste Arbejdstilsynets afgørelse, idet nævnet ikke fandt sagen tilstrækkelig oplyst.

Nævnet lagde vægt på, at Arbejdstilsynet ikke havde dokumenteret, hvori klemningsfaren bestod, herunder oplysninger om transportrullernes indbyrdes afstand, særlige farlighed, afstanden ind til fareområdet og muligheden for at nå farlige bevægelige maskindele.

Nævnet lagde desuden vægt på, at det ikke af påbuddets beskrivelse fremgik, hvorvidt ansatte kunne komme i nærheden af maskinen ([j.nr. 7000152-13](#)).

Sag nr. 2 Påbud om at standse arbejde på et tag på grund af fare

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt påbud om at standse arbejde på et tag, idet de ansatte i forbindelse med arbejdet var udsat for en overhængende og betydelig fare, da der blev arbejdet i 3,4 til 4,8 meters højde langs tagkanten samtidig med, at det omkringliggende underlag var forbundet med særlig fare.

Arbejdstilsynet besøgte en byggeplads, hvor der var sket en arbejdsulykke ved, at en ansat fra en af de virksomheder, som udførte arbejde på pladsen, var faldet 3,8 meter ned fra et tag, hvor han var i gang med at montere en dug.

Arbejdstilsynet konstaterede, at der blev arbejdet i 3,4 – 4,8 meters højde langs tagkanten samtidig med, at det omkringliggende underlag var forbundet med særlig fare, idet der nogle steder var opstillet 150 – 180 cm høje stilladser, støbte betonfundamenter, stenhoveder og andre typer af byggematerialer.

Arbejdstilsynet gav derfor virksomheden påbud om straks at standse arbejdet, indtil der var truffet effektive foranstaltninger mod nedstyrtning og gennemstyrtning ind i bygningen og fra tag på omgivende underlag med særlig fare.

Regler

Det fremgår af § 38, stk. 1, i arbejdsmiljøloven, at arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Det fremgår af § 77, stk. 2, nr. 3, i arbejdsmiljøloven, at Arbejdstilsynet kan påbyde at en fare straks imødegås, herunder at arbejde i øvrigt standses, hvor Arbejdstilsynet skønner det nødvendigt for at afværge en overhængende, betydelig fare for de ansattes eller andres sikkerhed eller sundhed.

Afgørelse

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn fastholdt Arbejdstilsynets afgørelse, idet nævnet fandt, at de ansatte i forbindelse med arbejdet på byggepladsen var udsat for en overhængende og betydelig fare.

Nævnet lagde vægt på, at der blev arbejdet i 3,4 til 4,8 meters højde langs tagkanten samtidig med, at det omkringliggende underlag var forbundet med særlig fare i form af stilladser, betonfundamenter, stenhoveder og andre byggematerialer.

Nævnet lagde i den forbindelse vægt på, at der ved et fald fra taget er stor risiko for, at en ansat vil ramme en af de ovennævnte genstande med alvorlig personskade til følge.

Nævnet lagde desuden vægt på, at ansatte færdedes og udførte arbejde på taget uden, at der var etableret et sikkert, fast og bæredygtigt underlag at færdes på, hvorved der var risiko for at ansatte, hvis de snublede, mistede balancen eller på anden måde trådte ved siden af en cirka 25 cm bred rem til at træde på, ville styrte ned gennem spærreerne og ned på et betongulv ([j.nr. 7000017-13](#) og [7000018-13](#)).

Sag nr. 3 Påbud om at standse en praktikants arbejde på et tag

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt et påbud om straks at standse et tagarbejde, da Arbejdstilsynet konstaterede en virksomheds praktikant arbejde på en bygning tag i op til 10 meters højde uden effektive sikkerhedsforanstaltninger.

Arbejdstilsynet konstaterede ved et tilsynsbesøg på en byggeplads, at der gik en person på og omkring tagryggen på en bygning.

Taget var cirka 8 meter fra terræn til tagfod, og der var ikke sikret mod nedstyrtningsfaren ind i bygningen på den nordlige del af taget, hvor der ikke var lagt tagplader ud endnu, og der var ikke sikret mod nedstyrtningsfaren ved tagfod eller på selve taget.

Vedrørende færdens for personen konstaterede Arbejdstilsynet, at hvor personen befandt sig, var der cirka 8 meter ned ind i bygningen, og der var ingen sikring mod nedstyrtningsfaren. Den ansatte stod cirka 1 meter fra tagryggen og cirka 1,5 - 2 meter fra det område, hvor tagpladerne sluttede.

Personen oplyste på stedet, at han var ingeniørpraktikant, og praktikperioden startede i august 2011. Han havde været på byggepladsen siden slutningen af august 2011. Han mente, at han gerne måtte gå på taget, bare han holdt sig 2 meter fra kanten. Hans arbejdsopgave på taget var at tage fotos til dokumentation.

Arbejdstilsynet afgav påbud om straks at standse arbejdet på taget.

Regler

Det fremgår af § 77, stk. 2, nr. 3, i arbejdsmiljøloven, at Arbejdstilsynet kan påbyde at en fare straks imødegås, herunder at arbejde i øvrigt standses, hvor Arbejdstilsynet skønner det nødvendigt for at afværge en overhængende, betydelig fare for de ansattes eller andres sikkerhed eller sundhed.

Det fremgår af § 38, stk. 1, i arbejdsmiljøloven, at arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Afgørelse

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn fastholdt påbuddet om at virksomheden straks skulle standse arbejdet på taget og lagde vægt på, at der var en overhængende betydelig fare, da Arbejdstilsynet konstaterede virksomhedens praktikant under arbejdet på bygningens tag i op til 10 meters højde, hvor han stod cirka 1 meter fra tagkanten.

Nævnet lagde desuden vægt på, at der ikke var truffet effektive sikkerhedsforanstaltninger mod nedstyrtningsfaren.

Nævnet bemærkede, at en praktikant, som arbejder for virksomheden, og som færdes på taget i forbindelse med bygge- og anlægsarbejde, er omfattet af de samme regler, som for øvrige ansatte. Det har ikke betydning, om den ansatte er i færd med at fotografere resultatet eller i færd med at montere plader. Der er derfor tale om arbejde, som er omfattet af reglerne om bygge- og anlægsarbejde ([j.nr. 7000125-13](#)).

Sag nr. 4 Påbud om at udføre ultralydsscanning forsvarligt

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt påbud om at planlægge, tilrettelægge og udføre arbejde med scanning sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, da der under forundersøgelserne og kontrolscanningerne er risiko for, at patienten falder mod personalet, således at de ansatte udsættes for en ulykkesrisiko i form af akutte belastninger.

Arbejdstilsynet var på tilsynsbesøg på en sygehusklinik, hvor der foretages undersøgelser og scanninger af patienter. Scanningerne foregår ved, at patienten står på "talerstol" med fronten mod åbningen på en "talerstol", mens en sygeplejerske sidder på en indstillelig stol foran patienten og scanner patientens ben med den ene hånd, imens sygeplejersken trykker på årerne på benet med den anden hånd. "Stolen" er forsynet med et gelænder, der løber fra siderne og rundt til ryggen, men "stolen" er åben fortil.

Det sker, at patienterne bliver utilpasse ved forundersøgelsen og ved kontrolscanningen, og det blev oplyst, at der på klinikken havde været en ulykke, hvor en patient knækkede sammen og faldt ned mod en sygeplejerske, som efterfølgende fik tiltagende ondt i skulder, ryg og nakke.

Arbejdstilsynet afgav påbud om at planlægge og tilrettelægge arbejdet med ultralydsscanning af patienter på klinikken, således at dette kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Regler

Det fremgår af § 38, stk. 1, i arbejdsmiljøloven, at arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Det fremgår af § 4, i bekendtgørelse om arbejdets udførelse, at arbejdet i alle led skal planlægges sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Planlægningen og tilrettelæggelsen af arbejdet skal ske under hensynstagen til de forebyggelsesprincipper, der er angivet i bilag 1. Det skal iagttages, at der ikke foreskrives eller forudsættes anvendt konstruktioner, planudformninger, detaljløsninger og arbejdsmetoder, der kan være farlige for eller i øvrigt forringe sikkerhed eller sundhed ved arbejdets udførelse. Endvidere skal det sikres, at de samlede påvirkninger i arbejdsmiljøet på kort eller lang sigt ikke forringer de ansattes sikkerhed eller sundhed.

Følgende generelle forebyggelsesprincipper (Jf. artikel 6, stk. 2 i Rådets direktiv

89/391/EØF om iværksættelse af foranstaltninger til forbedring af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed under arbejdet) fremgår at bekendtgørelsens bilag 1:

- 1) Forhindring af risici.
- 2) Evaluering af risici, som ikke kan forhindres.
- 3) Bekæmpelse af risici ved kilden.
- 4) Tilpasning af arbejdet til mennesket, navnlig for så vidt angår udformningen af arbejdspladsen samt valg af arbejdsudstyr og arbejds- og produktionsmetoder, i særdeleshed med henblik på at begrænse monotont arbejde og arbejde i en bestemt rytme og at mindske virkningerne af sådant arbejde på helbredet.
- 5) Hensyntagen til den tekniske udvikling.
- 6) Udskiftning af det, der er farligt med noget, der er ufarligt eller mindre farligt.
- 7) Planlægning af forebyggelsen for at gøre den til en sammenhængende helhed, inden for hvilken forebyggelsen omfatter teknik, tilrettelæggelse af arbejdet, arbejdsforhold, sociale relationer og påvirkninger fra faktorer i arbejdsmiljøet.
- 8) Vedtagelse af foranstaltninger til kollektiv beskyttelse frem for foranstaltninger til individuel beskyttelse.
- 9) Hensigtsmæssig instruktion af arbejdstagerne.

Afgørelse

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt afgørelsen, idet et flertal af nævnets medlemmer lagde vægt på, at der under forundersøgelserne og kontrolscanningerne, der udføres på "talerstolen", er risiko for, at patienten falder mod personalet, således at de ansatte udsættes for en ulykkesrisiko i form af akutte belastninger.

Flertallet lagde desuden vægt på, at Arbejdstilsynet ved tilsynsbesøget fik oplyst, at det sker, at patienterne bliver utilpasse ved forundersøgelserne og ved kontrolscanningen.

Mindretalsudtalelse

Et mindretal på 4 ud af nævnets 11 stemmeberettigede medlemmer fandt ikke grundlag for påbuddet, idet mindretallet ikke fandt, at der er proportionalitet mellem det store antal af foretagne forundersøgelser og kontrolscanninger i forhold til de eller den enkelte gang, hvor en sygeplejerske har måttet gribe ud efter en patient med risiko for egen sikkerhed og sundhed. Mindretallet fandt desuden, at risikoen for, at en patient falder, er et grundvilkår, når der arbejdes med mennesker ([j.nr. 7000132-13](#)).

Nyhedsbreve fra Arbejdsmiljøklagenævnet (AMK) kan findes på Arbejdsmiljøklagenævnets hjemmeside www.arbejdsmiljoeklagenævnet.dk under "læs afgørelser fra AMK".

Dette nyhedsbrev er udgivet af Arbejdsmiljøklagenævnets sekretariat.
Ansvarlig for nyhedsbrevet er chefkonsulent Erik Pohl, direkte tlf. 3341 1459.
